

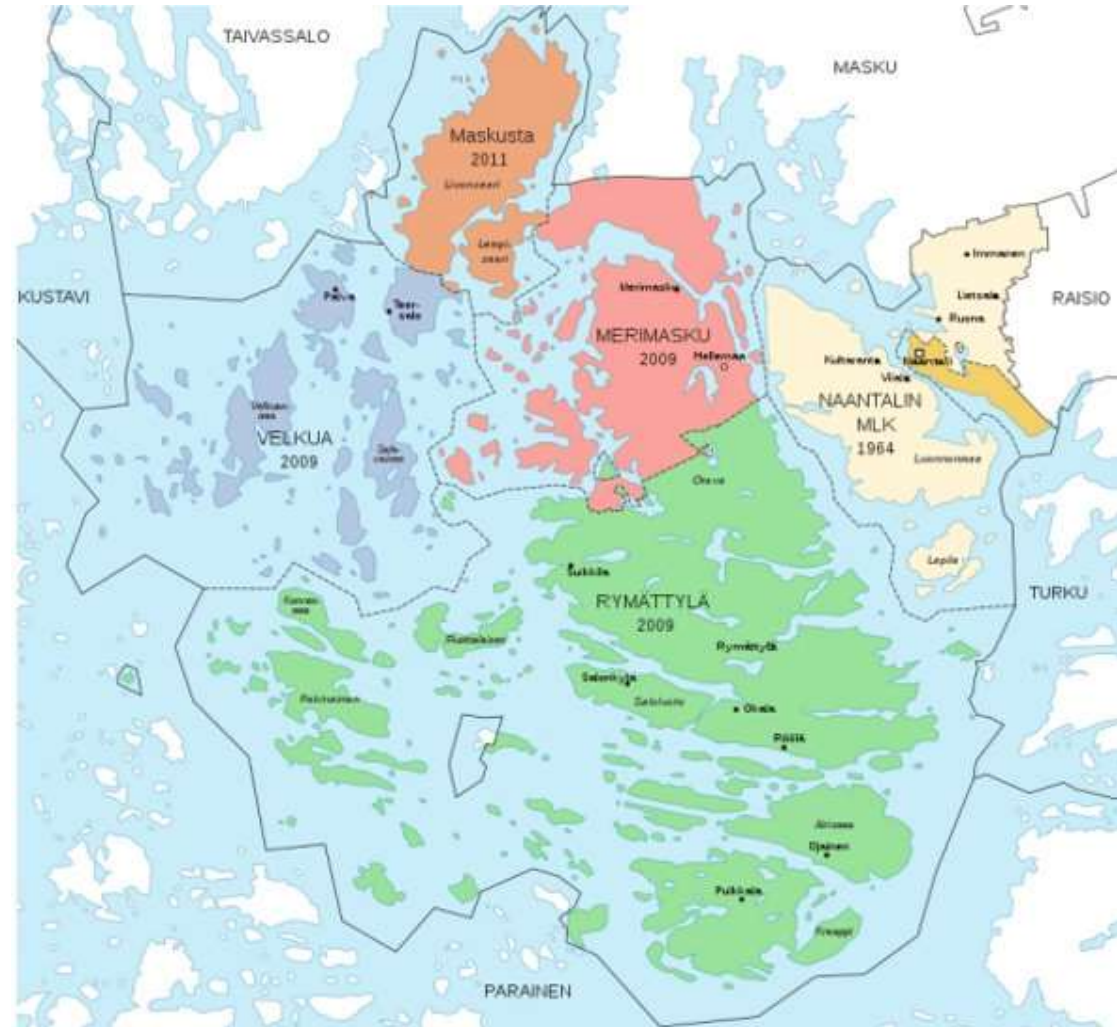
Naantalin kaupungin vesiensuojelutyö

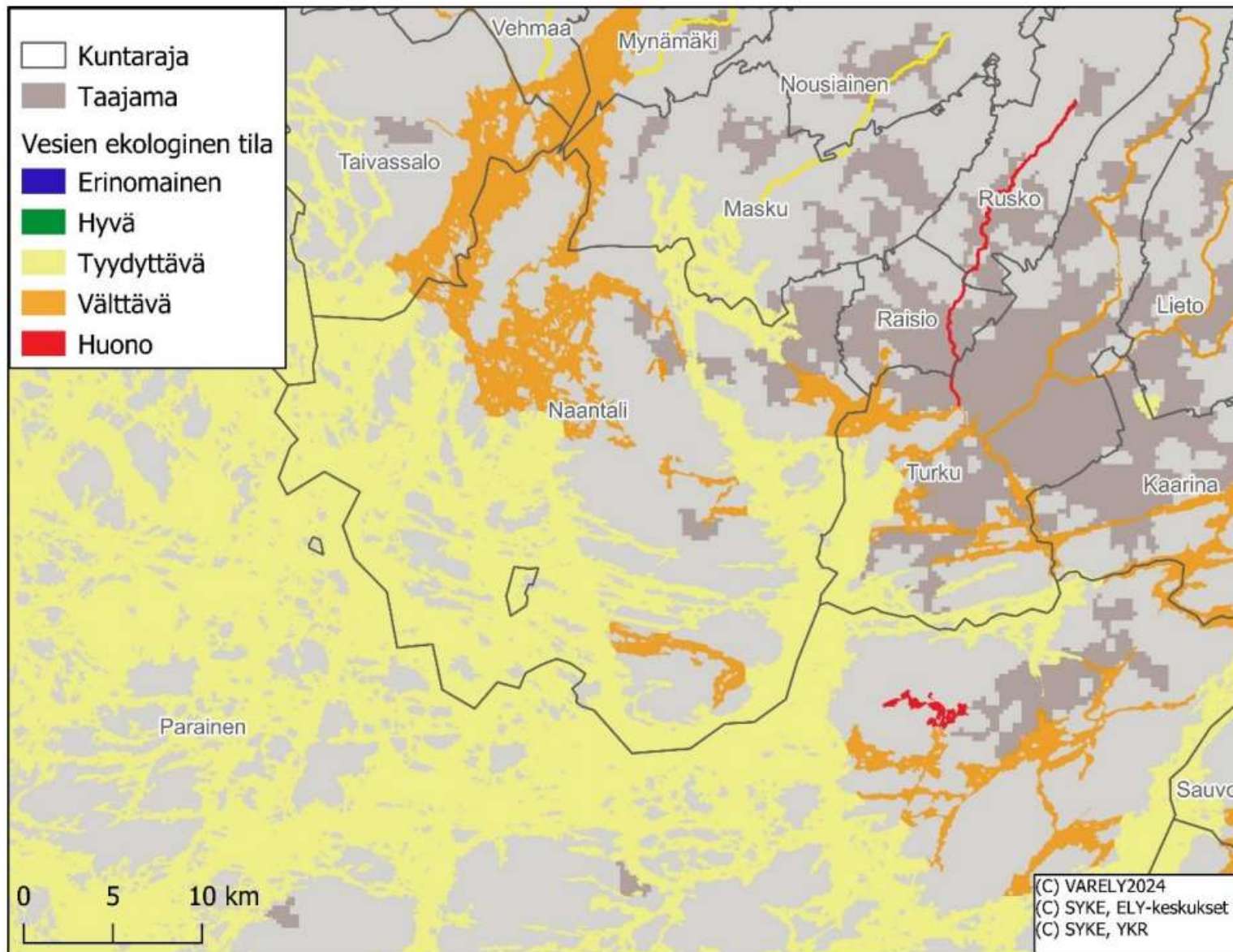
Naantali*

Naantali

Naantali, kaupunki Saaristomeren sylissä

- 1000 saarta ja 1000 kilometriä rantaviivaa. (Rymättylä, Merimasku ja Velkua liittyivät Naantaliin vuonna 2009 sekä Livonsaari 2011.)
- Kaupungin saaristoisuus: vesialue on maa- aluetta suurempi (vesialueet 372 km² ja maapinta-ala 311 km²)

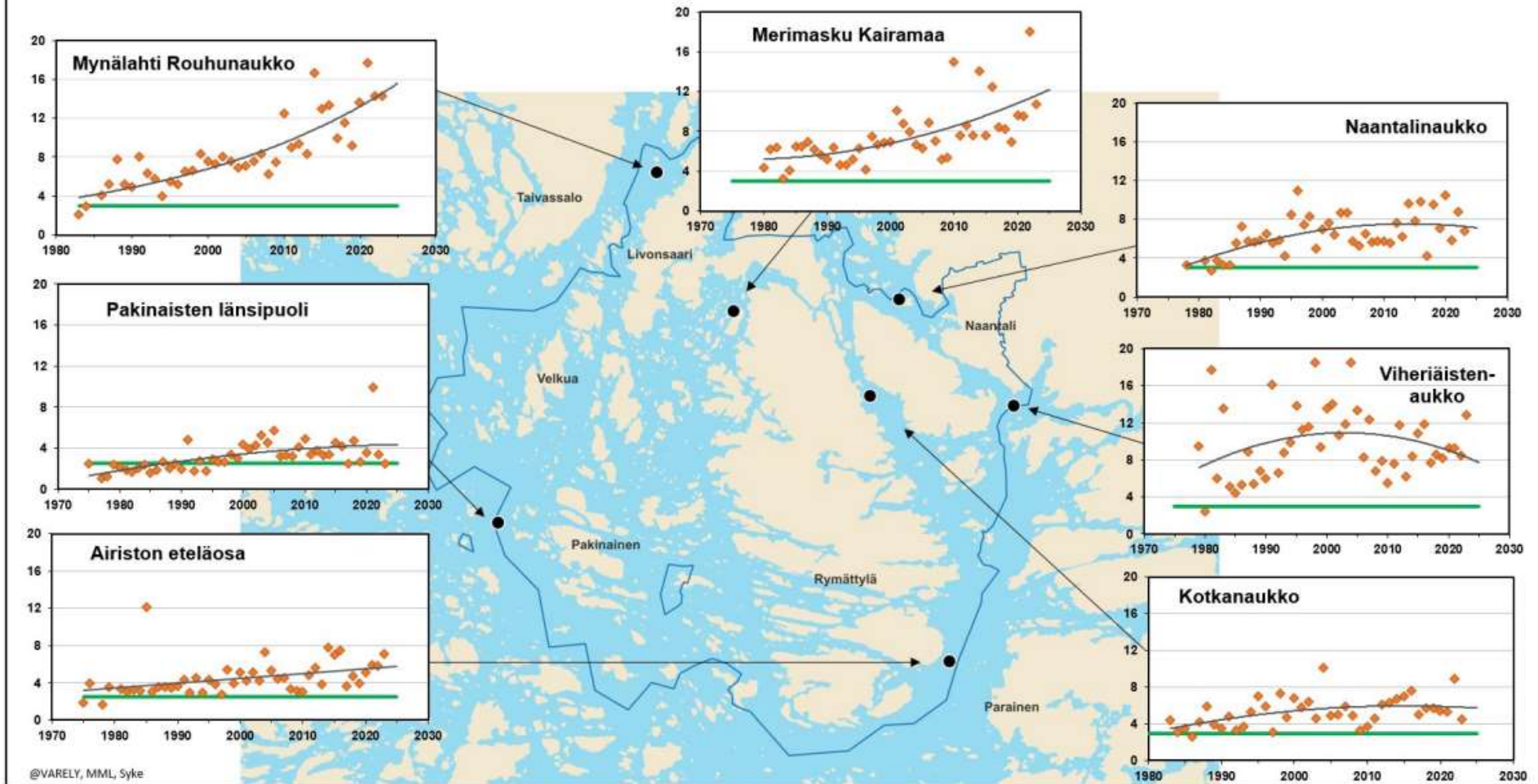

Kuva: Vesien ekologinen tila Naantalissa ja lähialueilla vuonna 2024.

Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Suomen ympäristökeskus

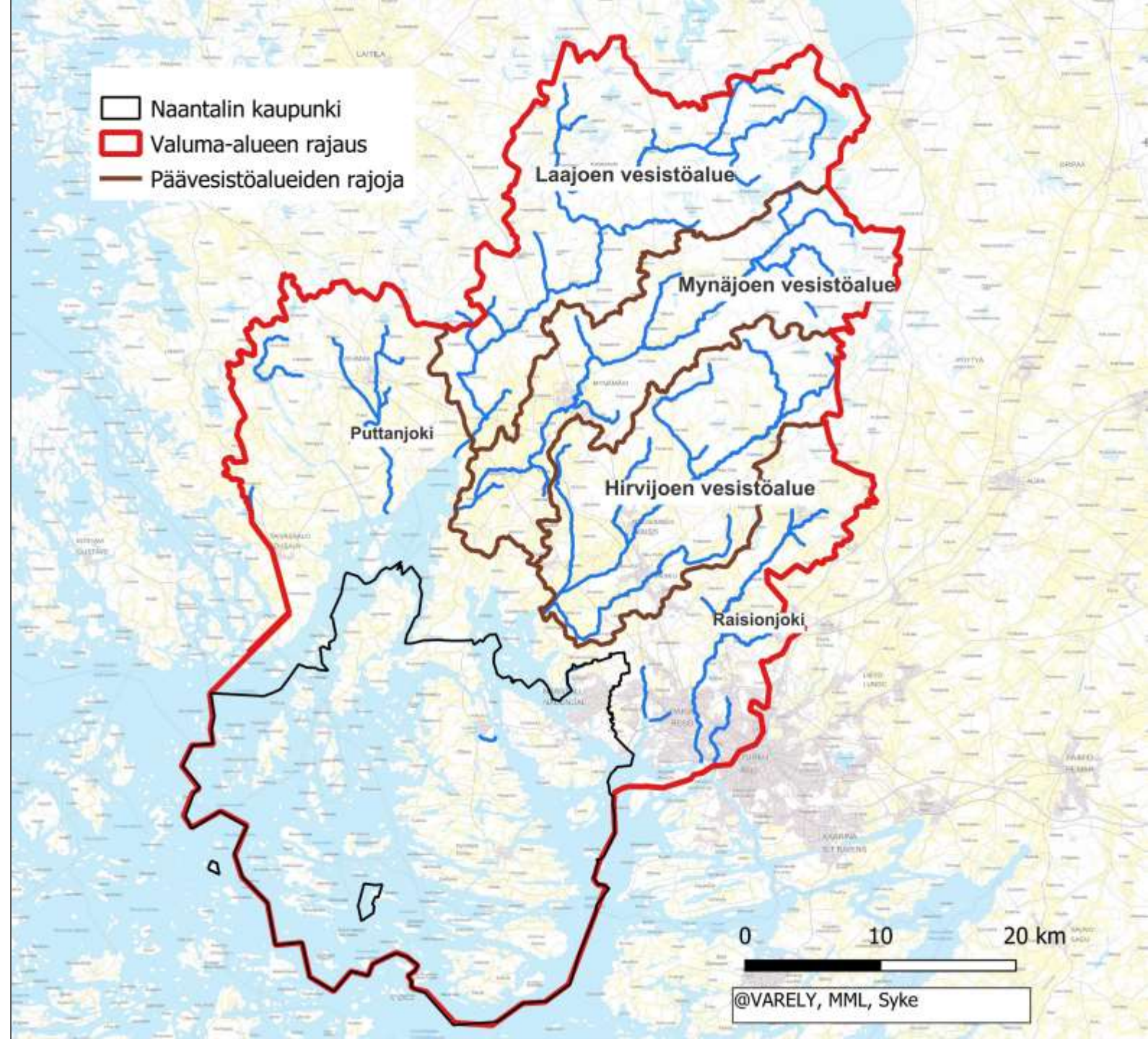
Planktonlevämäärän (a-klorofylli, $\mu\text{g/l}$) kehitys eräillä Naantalin merialueella olevilla havaintoasemilla

Kuva:
Planktonlevämäärän
kehitys eräillä
Naantalin
merialueella olevilla
havaintoasemilla
1970-1980-luvulta
2020-luvulle.
Lähde: Varsinais-
Suomen ELY-keskus.

Naantalin valuma- alue ja yhteistyö

- Naantalin valuma-alue sijoittuu Naantalin, Maskun ja Nousiaisten kuntien alueelle
→ yhteistyö on välttämätöntä
- Naantalin kaupunkistrategia 2026:
Kaupunki toimii Saaristomeren parhaaksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tavoitteena konkreettiset toimenpiteet ravinnekuorman vähentämiseksi

Itämerihaaste Naantalissa

- Naantalin kaupunki otti haasteen vastaan vuonna 2010 ja laati oman Itämerihaasteen toimenpideohjelman. Seuraava toimenpideohjelma laadittiin vuosille 2016-2018.
- Itämeren tilaa parantavia toimia toteutettu vuodesta 2020 alkaen osana kaupungin ympäristöohjelmaa.

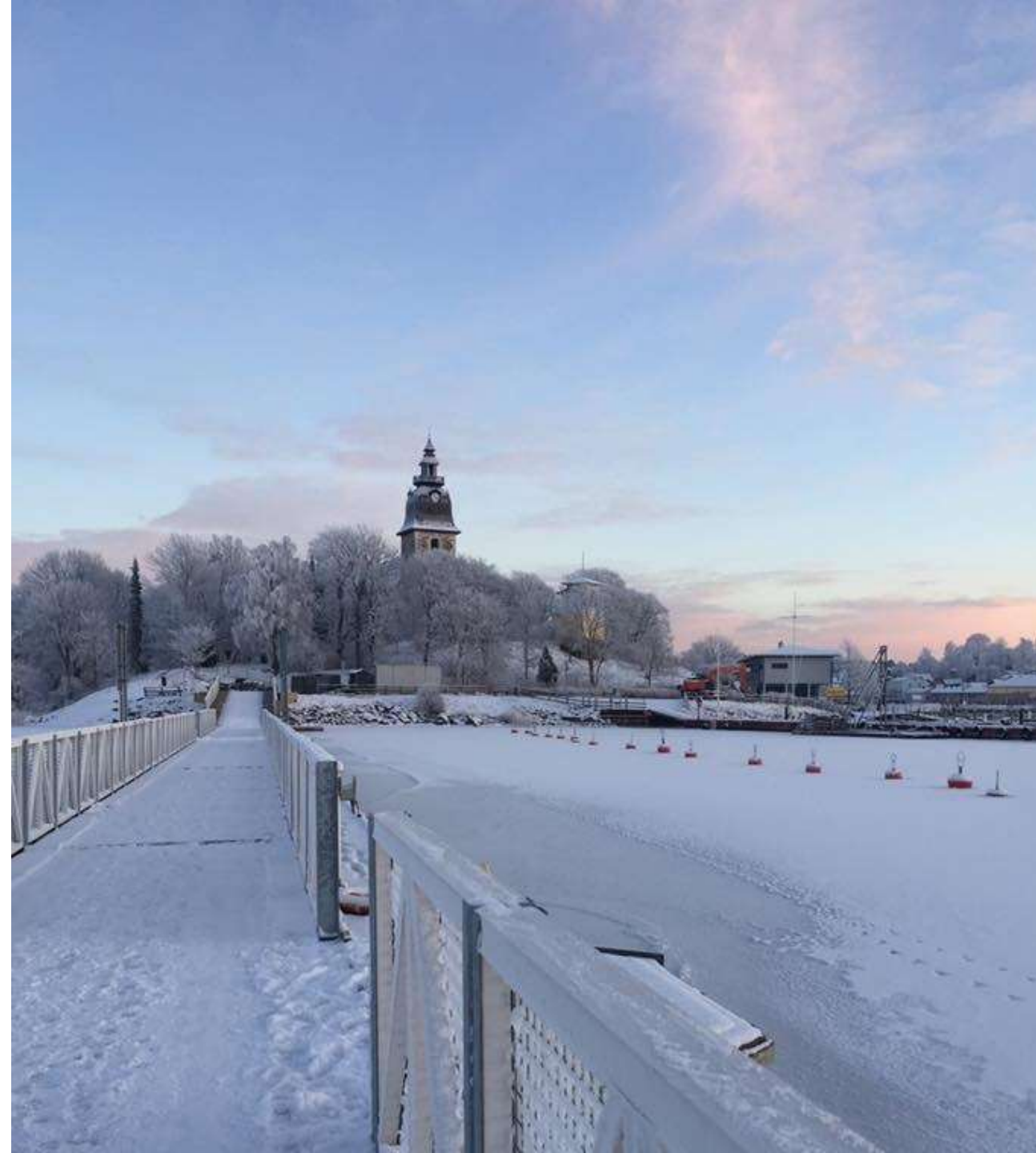
Kaupungin ympäristöohjelman 2020-2024 toteutuneita toimenpiteitä:

- ✓ *Kaupunki selvittää Naantalinaukon kuormituslähteet ja vaikuttavimmat toimenpiteet vesistön tilan parantamiseksi.*
- ✓ *Kaupunki toteuttaa työmaiden aikaisen hulevesien hallinnan pilottikohteen Naantalin asuntomessualueelle.*
- ✓ *Kaupunki perustaa Merimaskun Särkänsalmeen septitankkien tyhjennyspisteen.*
- ✓ *Kaupunki selvittää meriroskiksen toteuttamismahdollisuutta Naantalin venesataman edustalle.*
- ✓ *Kaupunki tarkkailee järvien tilaa säännöllisesti.*
- ✓ *Kaupunki selvittää vaihtoehdot Velkuan jätevesien käsittelyn tehostamiseksi.*

100 000 euroa Saaristomeren konkreettisiin pelastustoimiin

- Talousarviokäsittelyissä on lisätty ympäristönsuojelun budjettiin vuodesta 2022 alkaen 100 000 euron määräraha Saaristomeren tilan parantamiseen tähtääviin konkreettisiin toimiin.
- Alustavat ehdotukset toimenpiteiksi hyväksytään vuoden alkupuolella kaupunginhallituksessa.
- Suunnittelu ja toteutus saman vuoden aikana.

Toimia meren roskaantumisen vähentämiseksi

- ✓ Isännättömiä romualuksia on hävitetty
(Koivukari, Iso Ristluoto, Tanilanlahti)

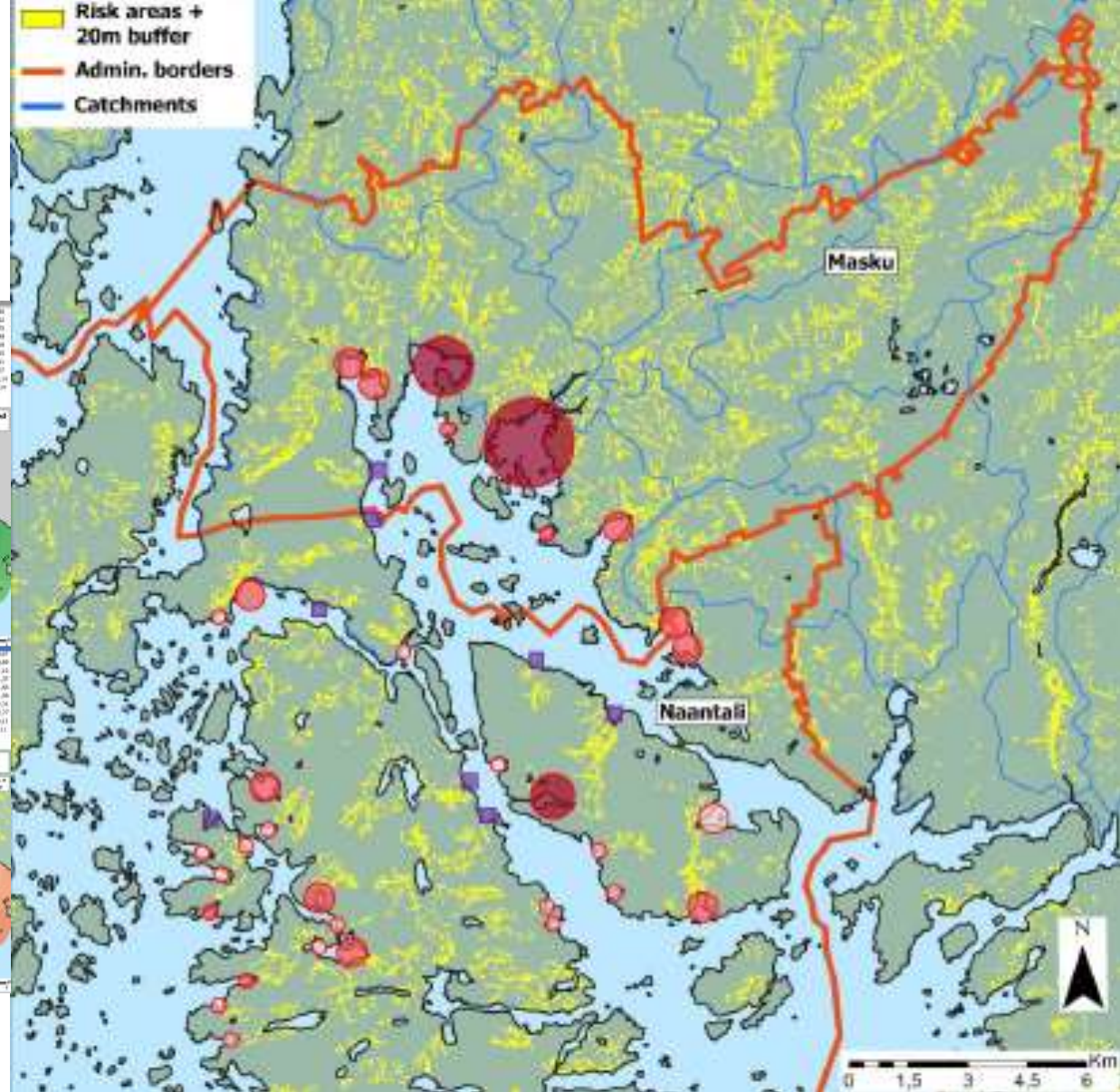
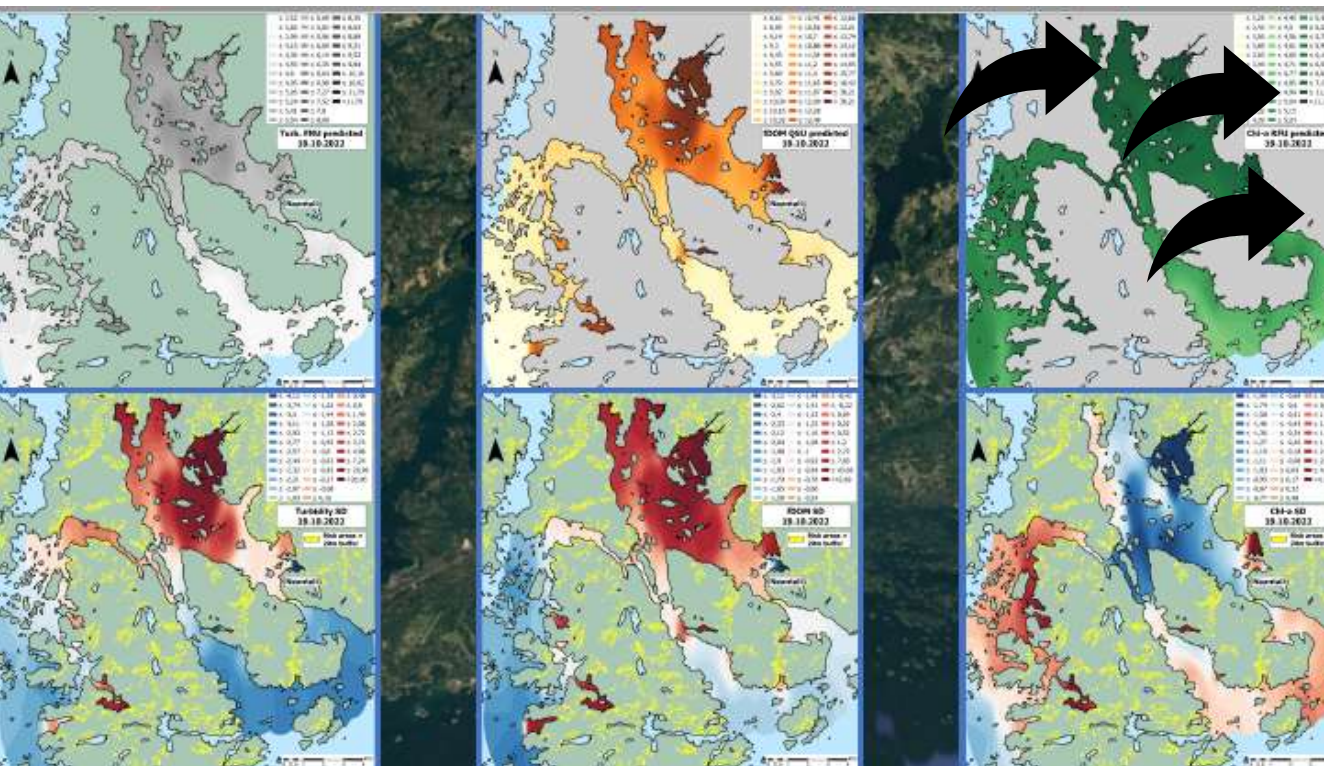
Toimia meren roskaantumisen vähentämiseksi

- ✓ Maatalousmuovien keräyskampanja saaristossa toteutettiin lokakuussa 2022 yhteistyössä Turun yliopiston Braheakeskuksen Älymuovihankkeen, MTK Varsinais-Suomen, Paraisten kaupungin ja Nauvon Rotaryklubin kanssa.
- Keräys oli käynnissä kolme viikkoa.
- Muovia kerättiin lounaisesta saaristosta noin 540 kuutiometriä, mikä painoltaan vastaa noin 90 tonnia.

Kuva: Matarakiitäjä *Hyles gallii*
Rymättylän Ruokorauman kedolla

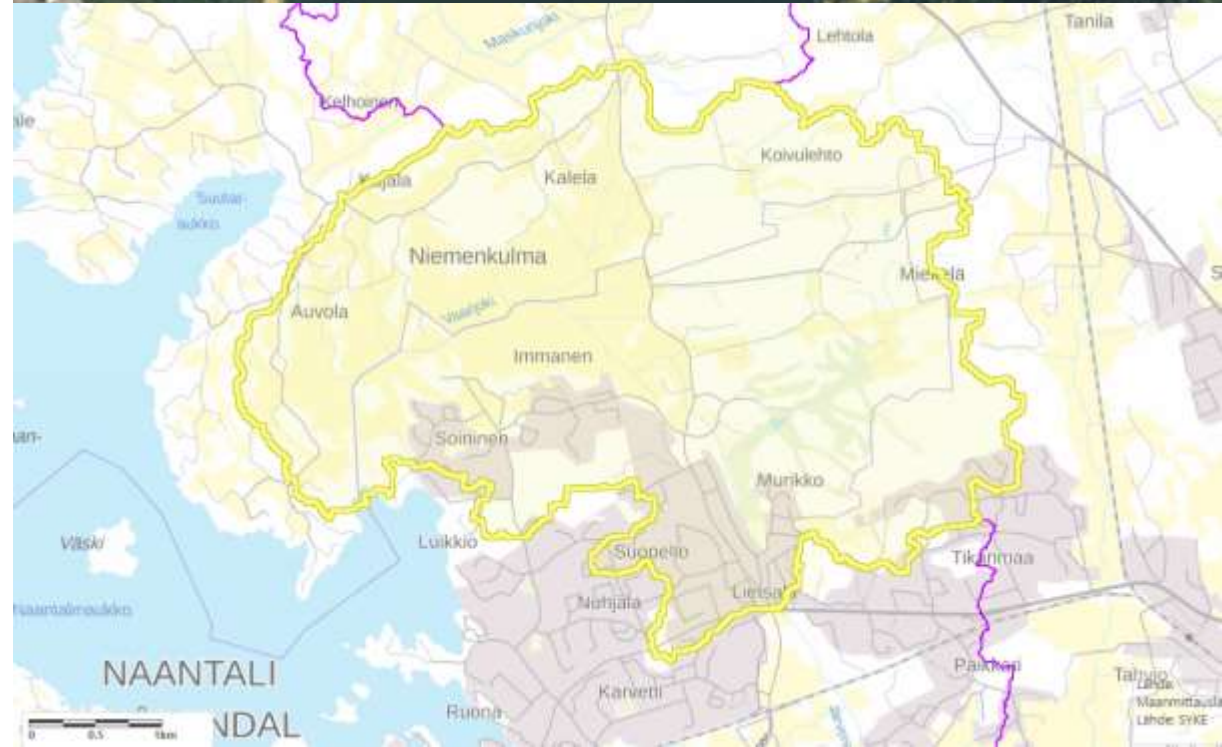
- ✓ Nk. Coastrider-menetelmään perustuvia vedenlaadun tutkimuksia on teetetty merkittävimpien kuormituslähteiden selvittämiseksi vuosina 2022 ja 2023.

Vuoden 2022 raportti löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta:
<https://www.naantali.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-ymparisto/vedenlaatu-ja-vesiensuojelu/vesiensuojelu>

Toimia ravinteiden pidättämiseksi ja talteenottamiseksi

- ✓ Luolalanjärven kosteikko on rakennettu 2023. ELYltä saatiin tähän avustusta 50 %. ELY rahoitti tätä ennen varsinaisen kosteikon suunnittelutyön.
- ✓ Vaarjoen varrelle on suunniteltu 2023-2024 kosteikkoa. ELYltä avustusta 35 %. Suunnittelutyön tuloksena varsinaisesta kosteikosta luovuttiin ja todettiin, että tulvaniitty voisi olla toteuttamiskelpoinen vaihtoehto.

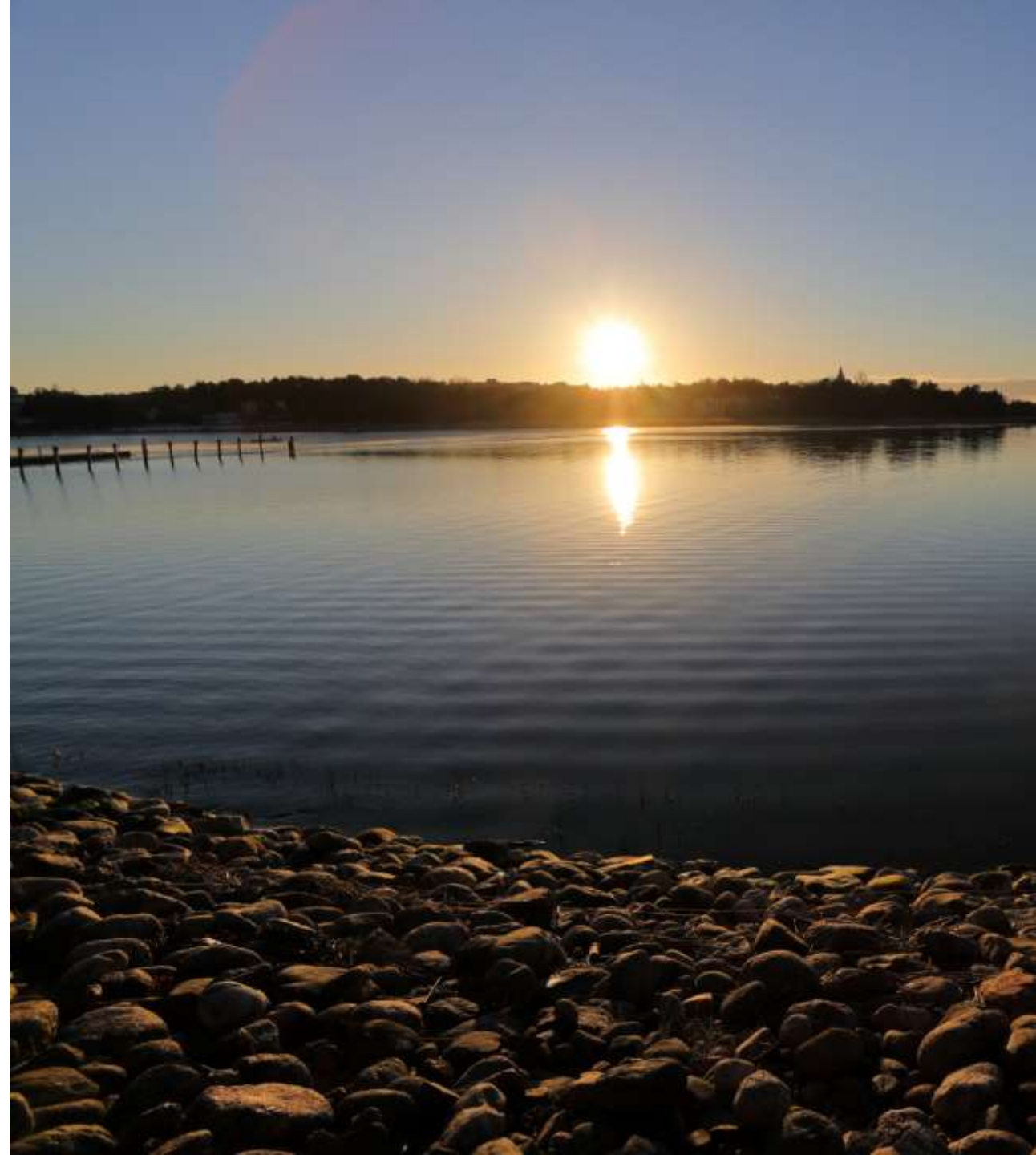
Asukkaiden ja yhdistysten osallistaminen

- ✓ Paikallisten yhdistysten hankkeisiin on vuosittain myönnetty ympäristö- ja rakennuslautakunnan avustuksia Naantalin vesialueille.
- ✓ Asukkaita on osallistettu Saaristomeritoimien suunnitteluun nk. asukasbudjetoinnilla:
 - Toteutus 8.6.–31.7.2022.
 - Vastauksia saatiin 16 kappaletta.
 - Pääosin toivottiin järviruo'on niittoa.
 - Toteutettavista toimenpiteistä tehtiin erillinen päätös kaupunginhallituksessa. Päätettiin avustaa kahden paikallisyhdistyksen niittotöitä ja yhden yhdistyksen hoitokalastustoimia.

Järviruo'on niittotoimia

- ✓ Naantalın kaupunki on osallistunut Turun Ammattikorkeakoulun Järviruoko hyötykäyttöön! – hankkeeseen 2021-2023 ja Ruokohelmi-hankkeeseen 2022-2023.
- Saatiin selvitettyä järviruo'on niitolle soveltuvia alueita ja ko. alueiden kiinteistönomistajien yhteystietoja sekä kiinteistönomistajien halukkuutta niittoihin.
- Saatiin leikattua maaruovikkoa talvella koeluontoisesti kaupungin omistamalta merenrantaniityltä Ruokoraumalta Ruokohelmi-hankkeen puitteissa.

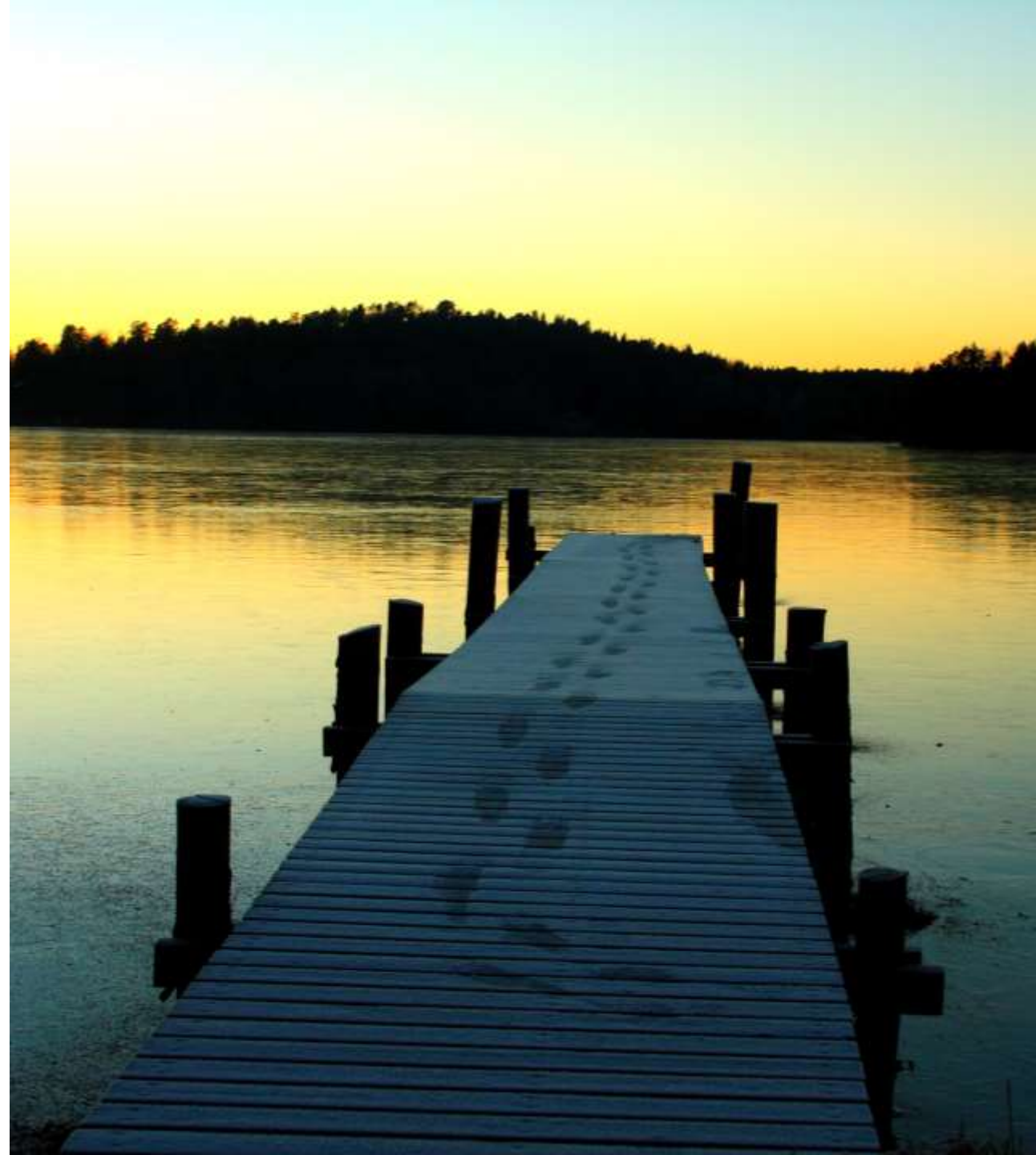
- ✓ Lammaslaitumia on perustettu kaupungin maille 2023-2024 Luolalanjärvelle, Ruokoraumaan ja Pakinaisten saareen Helmi-hankkeiden puitteissa.

Rymättylän Ruokoraumalla tehtiin ensin keräävä talviniitto maaliskuussa 2023, jonka jälkeen kohteelle toteutettiin lammaslaidun elokuun loppuun 2023 mennessä.

✓ Naantalin merenlahdet- hanke 2023-2025

- Hanke toteutettiin yhdessä Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen kanssa ja Saaristomerен suojelurahaston osittaisella tuella.
- Kohteet valittiin Coastrider-tutkimuksissa todetuista hot spot-kohteista pääosin Rymättylän alueelta.
- Hankkeessa laadittiin merenlahtikohtaiset kunnostussuunnitelmat (9 kpl). Suunnittelualueen pinta-ala on 7 197 ha.
- Hankkeeseen kuului myös ympäristökasvatusta, tiedotusta, koulutusta ja neuvontaa vesiensuojeluasioissa ja toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvissä lupakysymyksissä.

Esimerkki: Yhteenvedo Saaristomerirahan suunnitelluista käyttökohteista vuodelle 2024:

Luolalanjärven talviajan ja kesäajan seurantatutkimukset kosteikon rakentamisen jälkeen

Vuoden 2023 toimenpide jatkuu: Vaarjoen yleissuunnitelman laatiminen

Vaarjoen teknisen suunnitelman laatiminen

Kunta-Helmi 2-hankkeen Naantalin kaupungin mailla olevien pienvesien inventoinnit

Avustukset yhdistyksille

Livonsaaren kyläyhdistyksen ja Turun AMK:n Ruovikonleikkuut Naantalin Livonsaassa-hankkeeseen osallistuminen

Snipan-hylyn poistosta aiheutuneet jätehuoltokulut

Kaupungin vuokrapelloille ravinnekuitua

Naantalin merenlahdet -hanke 2023-2024

Osallistuminen mahdollisiin konkreettisia toimia toteuttaviin hankkeisiin

Naantalin Saaristomeritoimet-hanke, toteutus vuosina 2024-2026